

вання земельною ділянкою в разі добровільної відмови землекористувача здійснюється за його заявою до власника земельної ділянки.

Земля – це основа основ самого існування і буття людини, найголовніше місце для господарської та всякої іншої діяльності. Земля виступає як найважливіший природний ресурс, основа життя, загальнолюдське і загальнонаціональне надбання, як компонент природи і біосферна категорія.

Право власності на землю набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою лише відповідно до земельного законодавства, що регулює земельні відносини з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад і держави, передбачає раціональне використання та охорону земель.

ЛІТЕРАТУРА

1. Земельний кодекс України чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 3 лютого 2014р.:(відповідає офіційному текстові) – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 110 с.
2. Земельне право України: Підручник / М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман та ін.; – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.

Тусва О. М.

доцент кафедри земельного та аграрного права

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого

м. Харків, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВОВУ ПРИРОДУ ДЕРЖАВНОГО ПРОДОВОЛЬЧОГО РЕЗЕРВУ

Гарантією забезпечення продовольчої безпеки України є формування державного продовольчого резерву – запасу окремих видів сільськогосподарської продукції. Створення спеціальних продовольчих резервів передбачено Законом України «Про державний матеріальний резерв» від 24 січня 1997 р., №51/97-ВР [1], у ст. 1 якого зазначається, що державний резерв є особливим державним запасом матеріальних цінностей, призначених для використання в цілях і в порядку, передбачених Законом, до складу якого зокрема входять запаси сировинних, матеріально-технічних і продовольчих ресурсів, необхідних для забезпечення національної безпеки держави, стабілізації її економіки та виконання першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Отже державний продовольчий резерв є складовою частиною державного матеріального резерву. Державний продовольчий резерв покликаний виконувати одноча-

сно декілька функцій: 1) забезпечувальну функцію, оскільки його існування має гарантувати забезпечення держави та її населення необхідною кількістю продовольства, сільськогосподарської продукції рослинного і тваринного походження; 2) регулятивну функцію, адже він виступає важелем підтримки рівноваги попиту та пропозиції і регулювання цін на організованому аграрному ринку [4, с. 266]. Закон не містить визначення поняття державного продовольчого резерву, у зв'язку з чим відбувається ототожнення різних за своєю правовою природою об'єктів. Так постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2009р. №847 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» [3] у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції» від 4 червня 2009 р. №1447-17 у численних нормативно-правових актах слова «продовольчий резерв» і «державний резерв» були замінені відповідно словами «інтервенційний фонд» і «державний інтервенційний фонд» – отже вважаються синонімами. Разом із тим Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» був доповнений визначенням Державного інтервенційного фонду як такого, що формується Аграрним фондом за рахунок фінансових інтервенцій, заставних, форвардних і ф'ючерських закупівель та використовується для здійснення товарних інтервенцій з метою забезпечення цінової стабільності. Аналізуючи визначення понять «державний резерв» і «державний інтервенційний фонд» можна дійти висновку про їх різну правову природу. По-перше, ці фонди відносяться до різних сфер управління. Управління державним резервом (і його складовою – продовольчим резервом) здійснює Державне агентство резерву України, правове становище якого закріплено Указом Президента України від 13 квітня 2011р. № 463/2011 [3], в той час, як інтервенційний фонд формується Аграрним фондом, що належить до сфери управління Мінагрополітики. По-друге, різним є призначення цих фондів. Державний резерв призначається для забезпечення потреб України в особливий період; надання державної підтримки окремим галузям народного господарства, підприємствам, установам і організаціям з метою стабілізації економіки у разі тимчасових порушень термінів постачання важливих видів сировини і паливно-енергетичних ресурсів, продовольства, виникнення диспропорції між попитом і пропонуванням на внутрішньому ринку та участь у виконанні міждержавних договорів; подання гуманітарної допомоги; забезпечення першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. До того ж у складі державного резерву створюється незнижуваний запас матеріальних цінностей, обсяг яких має бути постійним, отже він є недоторканим. На відміну від нього, призначення державного інтервенційного фонду полягає лише у здійсненні товарних і фінансових аграрних інтервенцій з метою забезпечення цінової стабільності, таким чином його обсяги можуть постійно змінюватися. По-третє, різним можуть бути обсяги й номенклатура матеріальних цінностей зазначених фондів. Державний резерв містить тільки ті матеріальні цінності, які

необхідні людині в умовах надзвичайних ситуацій. Тому при розробці номенклатури та норм накопичення враховуються концепція національної безпеки, військова доктрина держави, вірогідність виникнення і можливі масштаби природних негараздів і техногенних катастроф поточні економічні та фінансові можливості держави, параметри прогнозів соціально – економічного розвитку і демографічної ситуації в країні, структура та перспективи розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва та споживання, рівень і темпи науково – технічного прогресу, а також можливості та технології самої системи державного матеріального резерву[2, с. 255]. Інтервенційний фонд формується виключно за рахунок об'єктів державного цінового регулювання, перелік яких визначається за результатами моніторингу аграрного ринку, а його обсяг стосовно кожного об'єкта не може бути меншим ніж 20% обсягів їх річного внутрішнього споживання за попередній маркетинговий період. Отже, виходячи з вищесказаного можна зробити висновок, що державний продовольчий резерв займає самостійне місце в системі аграрних відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 13. – Ст. 112.
2. Коваленко С.О. Державний резерв як головний компонент системи забезпечення національної безпеки України//Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси.-№3.-2012.-С.255.
3. Офіційний вісник України від 21.08.2009.-№154
4. Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення: монографія / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, А.М. Статівка та ін.; за ред. А.П. Гетьмана та В.Ю. Уркевича. – Х.: Право, 2012. – С. 266.

Шепетенко Л. О.

студентка судово-адміністративного факультету

*Національний університет «Одеська юридична академія»
м. Одеса, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Актуальність розвитку сільського зеленого туризму в Україні зумовлюється нагальною необхідністю невідкладного розв'язання соціально – економічних проблем сучасного села. Адже за роки незалежності України в сільській місцевості спостерігається зменшення населення, зростання безробіття, масова заробітчанська міграція. Тому для держави є важливим розвиток сільського туризму